

NASZE WYDAWNICTWA

INSTYTUT ZACHODNI
ul. Mostowa 27, 61-854 Poznań
tel. +61 852 28 54
fax +61 852 49 05
e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl

SYSTEM PARTYJNY I PARTIE POLITYCZNE ZJEDNOCZONYCH NIEMIEC (1990-2013)

Piotr Kubiak

Studium Niemcoznawcze nr 93

streszczenie w j. angielskim

ISBN 978-83-61736-50-9

Poznań 2014, 306 ss.

Prezentowana książka, stanowiąca ósmy tom cyklu „Republika Federalna Niemiec 20 lat po zjednoczeniu. Polityka – Gospodarka – Społeczeństwo”, jest próbą analizy przemian jakie miały miejsce na niemieckiej scenie politycznej po zjednoczeniu Niemiec. Zdaniem autora, po włączeniu w 1990 r. byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej w struktury Republiki Federalnej Niemiec uformował się system partyjny zjednoczonych Niemiec, cechujący się znacznym zróżnicowaniem w ujęciu geograficznym (opozycja wschód-zachód) wynikającym z odrębnych tradycji i różnej sytuacji społeczno-gospodarczej obu części Niemiec. Ów system stał się bardziej podatny na zmiany aniżeli system partyjny RFN przed 1990 r.

Książka składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia i aneksu zawierającego zestawienie wyników wyborów do Bundestagu, Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych w latach 1990-2013. W rozdziale pierwszym opisana została ewolucja systemu partyjnego i niemieckich partii politycznych w latach 1871-1990. Rozdział drugi przynosi szerokie omówienie konstytucyjnoprawnych ram funkcjonowania partii politycznych w Niemczech na podstawie Ustawy Zasadniczej, Ustawy o partiach politycznych z 1967 r. i orzecznictwa Federalnego Trybunału Konstytucyjnego. W dalszej części tego rozdziału omówione zostało finansowanie partii politycznych, ich organizacja, system wyborczy, a także wpływ federalizmu na funkcjonowanie partii politycznych w Niemczech. Najobszerniejszy w pracy rozdział trzeci poświęcony został analizie przemian zachodzących w obrębie największych niemieckich partii politycznych. W rozdziale czwartym, przedstawiającym zmiany systemowe, autor skupił się na takich aspektach, jak: kształtowanie się płynnego systemu pięciu partii po 1990 r., zróżnicowane preferencje wyborcze w obu częściach Niemiec, pola konfliktów w obrębie niemieckiego systemu partyjnego czy też potencjał koalicyjny poszczególnych partii. Wskazane zostały tutaj również przyczyny „kryzysu” niemieckich partii politycznych oraz krytyki niemieckiego modelu państwa partii. Ostatni rozdział poświęcony został analizie wyników wyborów do Bundestagu z 2013 r., które stanowią odzwierciedlenie zmiany układu sił na niemieckiej scenie politycznej (pojawienie się *AfD* i klęska *FDP*).